Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►B

DIREKTIVA 2002/47/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 6. junija 2002

o dogovorih o finančnem zavarovanju

(UL L 168, 27.6.2002, str. 43)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►M1	Direktiva 2009/44/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009	L 146	37	10.6.2009
►M2	Direktiva 2014/59/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014	L 173	190	12.6.2014

▼B

DIREKTIVA 2002/47/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 6. junija 2002

o dogovorih o finančnem zavarovanju

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ([1]),

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ([2]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([3]),

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ([4]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev ([5]) je predstavljala prelomnico pri vzpostavitvi zanesljivega pravnega okvirja za plačila in sisteme poravnave vrednostnih papirjev. Z izvajanjem te direktive se je izkazala pomembnost omejevanja sistemskega tveganja, ki je neločljivo povezano s takimi sistemi in izhaja iz različnega vpliva nekaterih jurisdikcij, in prednosti skupnih pravil za zavarovanja, ki se uporabljajo v takih sistemih.

(2) V svojem sporočilu z dne 11. maja 1999 Evropskemu parlamentu in Svetu glede finančnih storitev: izvajanje okvira za finančne trge; akcijski načrt, se je Komisija, po posvetovanju s strokovnjaki finančnega trga in z nacionalnimi oblastmi obvezala, da bo pripravila dodatne predloge za zakonodajni ukrep glede zavarovanj in tako spodbudila nadaljnji napredek na področju zavarovanj, ki bi presegel direktivo 98/26/ES.

(3) V Skupnosti se mora vzpostaviti režim za zagotavljanje vrednostnih papirjev in denarja kot zavarovanj, in to v obliki poroštvene udeležbe in struktur prenosa lastniških pravic, vključno s pogodbami o ponovnem odkupu (repo posli). To bo prispevalo k integraciji in stroškovni učinkovitosti finančnega trga kot tudi k stabilnosti finančnega sistema v Skupnosti in s tem podprlo svobodo opravljanja storitev in prost pretok kapitala na enotnem trgu finančnih storitev. Direktiva se predvsem nanaša na dvostranske dogovore o finančnem zavarovanju.

([1]) UL C 180 E, 26.6.2001, str. 312.
([2]) UL C 196, 12.7.2001, str. 10.
([3]) UL C 48, 21.2.2002, str. 1.
([4]) Mnenje Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2001, (še ni objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 5. marca 2002 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 15. maja 2002.
([5]) UL L 166, 11.6.1998, str. 45.

▼B

(4) Ta direktiva je bila sprejeta v evropskem pravnem okolju, ki se sestoji predvsem iz imenovane Direktive 98/26/ES in Direktive 2001/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. aprila 2001 o reorganizaciji in prenehanju kreditnih institucij ([1]), Direktive 2001/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2001 o reorganizaciji in prenehanju zavarovalnic ([2]) in Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopku nesolventnosti ([3]). Ta direktiva je usklajena s splošno usmeritvijo teh predhodnih zakonskih aktov in z njimi ni v nasprotju. Ta direktiva celo dopolnjuje obstoječe zakonske akte, ker ureja dodatno problematiko in jo presega v določenih zadevah, ki so že urejene z imenovanimi zakonskimi akti.

(5) Da bi se izboljšala pravna varnost dogovorov o finančnem zavarovanju, morajo države članice zagotoviti, da se nekatera določila zakona o nesolventnosti ne upoštevajo pri takih dogovorih, še posebno tista, ki bi ovirala učinkovito realizacijo finančnih zavarovanj ali pa bi pomenila negotovost glede veljavnosti obstoječih metod, kot so dvostranska realizirana neto izravnava, zagotavljanje dodatnega zavarovanja v obliki dopolnilnega zavarovanja in nadomestnega zavarovanja.

(6) Ta direktiva se ne nanaša na pravice, ki jih imajo osebe iz naslova sredstev v obliki finančnega zavarovanja, ki ne izhajajo iz pogojev dogovorov o finančnem zavarovanju in niso osnovane na kakršnemkoli pravnem določilu ali zakonskem pravilu, ki se uveljavlja zaradi ukrepov začetka ali nadaljevanja postopka prenehanja ali reorganizacije, kot so povračilo zaradi napake, zmote ali nezadostne zmogljivosti.

(7) Načelo Direktive 98/26/ES, in sicer, da je zakon, ki ureja nematerializirane vrednostne papirje kot zavarovanja, zakon pristojnih oblasti, kjer se nahaja ustrezni register, račun ali centraliziran depozitni sistem, se mora razširiti tako, da se vzpostavi pravna varnost uporabe teh vrednostnih papirjev v čezmejnem kontekstu in njihova uporaba kot finančno zavarovanje v skladu s to direktivo.

(8) Po pravilu „pravo kraja, kjer je stvar“ (*lex rei sitae*), ki ga trenutno priznavajo vse države članice, je za ugotavljanje ali je dogovor o finančnem zavarovanju pravilno izpolnjen in tako veljaven proti tretjim strankam, veljaven zakon tiste države, v kateri se finančno zavarovanje nahaja. Da se s tem ne bi vplivalo na izvajanje te direktive v zvezi z vrednostnimi papirji v neposredni lasti, se mora določiti lokacija nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki so zagotovljeni kot finančno zavarovanje in so v rokah enega ali več posrednikov. Če ima uporabnik zavarovanja veljaven in učinkovit dogovor o zavarovanju po veljavni zakonodaji države, v kateri se nahaja ustrezen račun, potem se veljavnost glede na vse konkurenčne lastniške pravice ali udeležbe in

([1]) UL L 125, 5.5.2001, str. 15.
([2]) UL L 110, 20.4.2001, str. 28.
([3]) UL L 160, 30.6.2000, str. 1.

▼B

izvršljivost zavarovanja izrecno ureja z zakonom te države, da se tako prepreči pravna negotovost zaradi neke druge nepredvidene zakonodaje.

▼M1

(9) Za omejitev upravnih bremen strank, ki uporabljajo finančno zavarovanje s področja uporabe te direktive, je edina izpopolnitev, ki jo lahko od njih zahteva nacionalna zakonodaja glede finančnega zavarovanja, v tem, da je finančno zavarovanje pod nadzorom uporabnika zavarovanja ali osebe, ki deluje v imenu uporabnika zavarovanja, ter ne izključuje zavarovalnih tehnik, pri katerih lahko dajalec zavarovanja nadomesti zavarovanje ali umakne odvečno zavarovanje. Ta direktiva državam članicam ne prepoveduje, da zahtevajo, da se bančno posojilo izroči z vključitvijo na seznam terjatev.

▼B

(10) Iz istih razlogov pa ustanovitev, veljavnost, izpolnitev, izvršljivost ali dopustnost dokaza dogovora o finančnem zavarovanju, ali zagotavljanje finančnega zavarovanja na podlagi dogovora o finančnem zavarovanju, ne smejo biti odvisni od izvršitve nobenega formalnega akta, kot na primer izvršitve kateregakoli dokumenta v določeni obliki ali na določen način; kakršnekoli prijave pri uradnem ali javnem telesu ali vpisu v javni register; oglasa v časopisu ali reviji, v uradnem registru ali publikaciji ali v katerikoli drugi zadevi; prijave javnemu uslužbencu ali predložitve dokazov v posebni obliki glede datuma izvršitve dokumenta ali instrumenta; vsote ustreznih finančnih obveznosti ali katerekoli druge zadeve. Ta direktiva pa mora zagotoviti ravnotežje med učinkovitostjo trga in varnostjo strank dogovora in tretjih strank, da bi se tako med drugim izognili tveganju goljufije. To ravnotežje je treba doseči s skladno uporabo te direktive, ki pokriva samo tiste dogovore o finančnem zavarovanju, ki dajejo možnost določene oblike odtujitve, t.j. zagotavljanje finančnega zavarovanja, in kjer se zagotavljanje finančnega zavarovanja lahko dokaže v pisni obliki ali na trajnem mediju, da se tako zagotovi izsledljivost tega zavarovanja. Za namen te direktive se akti, ki jih zahteva zakon države članice kot pogoj za prenos ali ustanavljanje pravice zavarovanja terjatev na finančnih instrumentih, razen na nematerializiranih vrednostnih papirjev, kot so indosamenti instrumentov ali vpis v register izdajatelja v primeru registriranih instrumentov, ne smejo šteti za formalne akte.

(11) Poleg tega pa mora ta direktiva varovati samo dogovore o finančnem zavarovanju, ki so dokazljivi. Taka dokazila so lahko v pisni obliki ali v kakršnikoli uveljavljeni obliki, ki jo predvideva zakon, ki ureja dogovore o finančnem zavarovanju.

(12) Poenostavljena uporaba finančnega zavarovanja, s tem da se omejijo administrativne obremenitve, spodbuja učinkovitost čezmejnega delovanja Evropske centralne banke in nacionalnih centralnih bank držav članic, ki sodelujejo v gospodarski in denarni uniji, ki je potrebno za izvajanje skupne monetarne politike. Poleg tega pa zagotavljanje omejene zaščite dogovorov o finančnem zavarovanju pred določenimi pravili zakona o nesolventnosti dodatno podpirajo širši vidik skupne denarne politike,

▼B

kjer udeleženci na denarnem trgu medsebojno uravnavajo celotno vsoto likvidnosti na trgu s čezmejnimi transakcijami, podprtimi z zavarovanji.

(13) Namen te direktive je, da zaščiti veljavnost dogovorov o finančnem zavarovanju, ki temeljijo na popolnem prenosu lastništva finančnega zavarovanja, kot na primer z odpravo tako imenovane prekategorizacije teh dogovorov o finančnem zavarovanju (vključno z začasnim odkupom) v poroštvene udeležbe.

(14) Izvršljivost dvostranske realizacije neto izravnave se mora zaščititi ne samo kot mehanizem izvršitve prenosa lastništva dogovorov o finančnem zavarovanju, vključno z začasnim odkupom, temveč širše, kjer dvostranska realizacija neto izravnave tvori del dogovora o finančnem zavarovanju. Učinkovita praksa obvladovanja tveganja, ki se običajno uporablja na finančnih trgih, se mora zavarovati tako, da se udeležencem omogoči obvladovanje in zmanjševanje njihove kreditne izpostavljenosti, ki izhaja iz vseh vrst finančnih transakcij na neto osnovi, kjer se kreditna izpostavljenost izračuna tako, da se združijo predvidene tekoče izpostavljenosti vseh neizvršenih transakcij s sodelujočo stranko, tako, da se kompenzira recipročne postavke in se tako ugotovi en sam skupen znesek, ki se primerja s tekočo vrednostjo zavarovanja.

(15) Ta direktiva ne sme vplivati na nobene omejitve ali zahteve nacionalne zakonodaje glede obračunavanja zahtevkov o obveznosti za kompenzacijo ali o neto izravnavi, na primer v zvezi z njihovo recipročnostjo ali dejstvom, da so bile sklenjene pred tem, ko je uporabnik zavarovanja vedel ali bi moral vedeti o začetku (ali kakršnemkoli obveznem pravnem aktu, ki vodi v tak začetek) ukrepov postopka prenehanja ali reorganizacije v zvezi z dajalcem zavarovanja.

(16) Dobra tržna praksa, ki jo zakonodajalci zagovarjajo tako, da udeleženci na finančnem trgu uporabljajo dopolnilne dogovore o finančnem zavarovanju, da tako obvladujejo in omejujejo svoje medsebojno kreditno tveganje z medtržnimi izračuni tekoče tržne vrednosti kreditne izpostavljenosti in vrednost finančnega zavarovanja in na tej podlagi prosijo za dopolnilno finančno zavarovanje ali povračilo presežnega finančnega zavarovanja, se mora zavarovati proti določenim pravilom o avtomatski razveljavitvi. Enako velja za možnost nadomestitve sredstev, ki služijo za finančno zavarovanje z drugimi sredstvi iste vrednosti. Namen tega je, da zagotovitev dopolnilnega ali nadomestnega finančnega zavarovanja ne more biti vprašljiva samo zato, ker so ustrezne finančne obveznosti obstajale preden je bilo to finančno zavarovanje zagotovljeno, ali pa je bilo finančno zavarovanje zagotovljeno v predpisanem obdobju. To pa ne vpliva na možnost vprašljivosti dogovorov o finančnem zavarovanju po nacionalni zakonodaji in zagotovitve finančnega zavarovanja kot dela začetne zagotovitve, dopolnitve ali nadomestitve finančnega zavarovanja

▼B

na primer tam, kjer je bilo to izvedeno namerno v škodo drugih upnikov (to pokriva med drugim dejanja, ki temeljijo na goljufiji ali podobnih pravilih izogibanja, ki so lahko veljavni v predpisanem obdobju).

(17) Ta direktiva omogoča hitre in neformalistične postopke izvršitve, da se tako zaščiti finančna stabilnost in omeji učinek okužbe v primeru neizpolnjevanja obveznosti stranke v dogovoru o finančnem zavarovanju. Ta direktiva uravnotežuje slednje cilje tako, da zavaruje dajalca zavarovanja in tretje stranke z izrecno potrditvijo možnosti držav članic, da v svoji nacionalni zakonodaji obdržijo ali uvedejo naknaden nadzor, ki ga sodišča lahko izvajajo v zvezi z realizacijo ali vrednotenjem finančnega zavarovanja in izračuna ustreznih finančnih obveznosti. Tak nadzor mora sodnim oblastem omogočiti, da preverijo, ali sta bila realizacija ali vrednotenje izvedena na komercialno sprejemljiv način.

(18) Dana mora biti možnost, da se zagotovi gotovino kot zavarovanje na podlagi tako prenosa lastništva in poroštvenih struktur, ki so zavarovani s priznavanjem neto izravnave ali z zagotovilom gotovinskega zavarovanja. Gotovina se nanaša samo na denar v obliki dobropisa na računu, ali podobnih zahtevkov za izplačilo denarja (kot so depoziti na denarnem trgu), kar izrecno izključuje bankovce.

(19) Ta direktiva zagotavlja pravico uporabe v primeru dogovorov o finančnem zavarovanju vrednostnih papirjev, ki povečuje likvidnost na finančnem trgu zaradi take ponovne uporabe „zastavljenih“ vrednostnih papirjev. Ta ponovna uporaba ne sme vplivati na nacionalno zakonodajo o izločitvi sredstev in nepravičnem obravnavanjem upnikov.

▼M1

(20) Ta direktiva ne vpliva na izvajanje ali učinek pogodbenih določil finančnih instrumentov ali bančnih posojil, zagotovljenih kot finančno zavarovanje, kot so pravice, obveznosti ali drugi pogoji, vsebovani v določilih izdaje tovrstnih instrumentov, ali vse druge pravice, obveznosti ali drugi pogoji, ki se nanašajo na razmerje med izdajatelji in imetniki teh instrumentov, ali na razmerje med dolžnikom in upnikom teh bančnih posojil.

▼B

(21) Ta akt je v skladu z temeljnimi pravicami in sledi načelom, posebej določenim v Listini temeljnih pravic Evropske unije.

(22) Ker pa cilja predlagane akcije, t.j. vzpostavitve minimalnega režima v zvezi z uporabo finančnega zavarovanja, ni možno zadovoljivo doseči na ravni države članice, in ga je zato zaradi obsega in učinkov akcije mogoče bolj učinkovito doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je to določeno s členom 5 pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti, kot je to določeno v navedenem členu, ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseg tega cilja.

▼M1

(23) Ta direktiva ne vpliva na pravice držav članic, da glede bančnih posojil uvedejo pravila za zagotovitev učinkovitosti dogovorov o finančnem zavarovanju v odnosu do tretjih oseb -

▼B

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta direktiva določa režim Skupnosti, ki ureja dogovore o finančnem zavarovanju, ki izpolnjujejo zahteve, določene v odstavkih 2 in 5, in finančna zavarovanja v skladu s pogoji, določenimi v odstavkih 4 in 5.

2. Uporabnik zavarovanja in dajalec zavarovanja morata pripadati eni od spodnjih kategorij:

(a) javni organ (razen podjetij z javnim jamstvom, če ne spadajo pod točke (b) do (e)) vključno z:

(i) organi javnega sektorja držav članic, katerih naloga je posegati v upravljanje z javnim dolgom; in

(ii) organi javnega sektorja držav članic, pooblaščeni nosilci računov strank;

▼M1

(b) centralna banka, Evropska centralna banka, Banka za mednarodne poravnave, multilateralna razvojna banka iz oddelka 4 dela 1 Priloge VI Direktive 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano) ([1]), Mednarodni denarni sklad in Evropska investicijska banka;

▼B

(c) finančna institucija pod nadzorom skrbnega in varnega poslovanja, ki vključuje:

▼M1

(i) kreditno institucijo, kot je določena v členu 4(1) Direktive 2006/48/ES, vključno z institucijami, navedenimi v členu 2 navedene direktive;

(ii) investicijsko podjetje, kot je določeno v točki (1) člena 4(1) Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov ([2]);

(iii) finančno institucijo, kot je določena v členu 4(5) Direktive 2006/48/ES;

(iv) zavarovalnico, kot je določena v točki (a) člena 1 Direktive Sveta 92/49/EGS z dne 18. junija 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskega zavarovanja (tretja direktiva o premoženjskem zavarovanju) ([3]), in zavarovalnico, kot je določena v točki (a) člena 1(1)

([1]) UL L 177, 30.6.2006, str. 1.
([2]) UL L 145, 30.4.2004, str. 1.
([3]) UL L 228, 11.8.1992, str. 1.

▼M1

Direktive 2002/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o življenjskem zavarovanju ([1]);

▼B

(v) kolektivni naložbeni podjemi za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVPVP), kot je določeno v členu 1(2) Direktive Sveta 85/611/EGS z dne 20. decembra 1985 o usklajevanju zakonov, predpisov in upravnih aktov o investicijskih skladih, ki vlagajo v prenosljive vrednostne papirje (KNPVPVP) ([2]);

(vi) družbe za upravljanje, kot je določeno v členu 1a(2) Direktive 85/611/EGS;

(d) osrednja stranka, posrednik za poravnave ali klirinška hiša, kot je določeno v členu 2(c), (d) in (e) Direktive 98/26/ES, vključno s podobnimi institucijami, ki jih ureja nacionalna zakonodaja, ki delujejo na trgu terminskih poslov, opcij in izvedenih vrednotnic, do obsega, ki ga ne pokriva ta direktiva, in oseba, ki ni fizična oseba, ki deluje kot zaupnik ali predstavnik v imenu katerekoli osebe ali oseb, to pa so lahko vsi imetniki obveznic ali imetniki drugih oblik poroštvenega dolga, ali katerakoli institucija, kot je določeno v točkah (a) do (d);

(e) oseba, ki ni fizična oseba, vključno z neregistriranimi podjetji in družabništvi in partnerstvi pod pogojem, da je druga stranka institucija, določena v točkah (a) do (d).

3. Države članice lahko iz področja uporabe te direktive izključijo dogovore o finančnem zavarovanju, kjer je ena od strank oseba, imenovana v odstavku 2(e).

Če se uporabi ta možnost, morajo države članice obvestiti Komisijo, ki o tem obvesti ostale države članice.

4. ►M1 (a) Za finančno zavarovanje se mora uporabljati gotovina, finančni instrumenti ali bančna posojila; ◄

(b) Države članice lahko iz področja uporabe te direktive izločijo finančno zavarovanja, ki se sestoji iz lastnih delnic dajalca zavarovanja, iz delnic hčerinskih podjetij, v smislu sedme Direktive Sveta 83/349/EGS z dne 13. junija 1983 o konsolidiranih računovodskih izkazih ([3]), in iz delnic v podjetjih, katerih izključni namen je lastništvo sredstev proizvodnje kot osnova za poslovanje dajalca zavarovanja ali lastništvo nepremičnin.

▼M1

(c) Država članica lahko s področja uporabe te direktive izključi bančna posojila, kjer je dolžnik potrošnik, kot je opredeljeno

([1]) UL L 345, 19.12.2002, str. 1.
([2]) UL L 375, 31.12.1985, str. 3. Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 2001/108/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 41, 13.2.2002, str. 35).
([3]) UL L 193, 18.7.1983, str. 1. Direktiva, spremenjena z Direktivo 2001/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 283, 27.10.2001, str. 28).

▼M1

v členu 3(a) Direktive 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah [1], ali mikro ali malo podjetje, kot sta opredeljena v členih 1 in 2(2) in 2(3) Priloge Priporočila Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij [2], razen, kjer je uporabnik zavarovanja ali dajalec zavarovanja takšnih bančnih posojil ena od institucij iz člena 1(2)(b) te direktive.

▼B

5. Ta direktiva se nanaša na finančno zavarovanje, potem ko je bilo izdano in pod pogojem, da se to lahko dokaže v pisni obliki.

Dokazovanje zagotovitve finančnega zavarovanja mora omogočati identifikacijo finančnega zavarovanja, na katerega se nanaša. ►M1 Pri bančnih posojilih vključitev na seznam terjatev, ki je uporabniku zavarovanja predložen pisno ali na zakonsko enakovreden način, zadostuje za identifikacijo bančnega posojila in evidentiranja kot dokazilo, da je terjatev, ki se daje kot finančno zavarovanje med strankami, zagotovljena. ◄

▼M1

Brez poseganja v drugi pododstavek lahko države članice določijo, da vključitev na seznam terjatev, predložen pisno ali na zakonsko enakovreden način uporabniku zavarovanja, prav tako zadostuje za identifikacijo bančnega posojila in kot dokazilo v razmerju do dolžnika ali tretjih oseb, da je terjatev, ki se daje kot finančno zavarovanje, zagotovljena.

▼B

Ta direktiva se nanaša na dogovore o finančnem zavarovanju, če se ta dogovor lahko dokaže v pisni obliki ali na zakonsko enakovreden način.

▼M2

6. Členi 4 do 7 te direktive se ne uporabljajo za omejitve glede izvrševanja dogovorov o finančnem zavarovanju ali za omejitev učinka določb o dogovorih o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji, predčasnega prenehanja s pobotom ali dogovoru o poravnavi, ki se naložijo v skladu s poglavjem V ali VI naslova IV Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta ali Sveta [3], ali za omejitve, ki se naložijo v skladu s podobnimi pooblastili prava države članice, da bi omogočili urejeno reševanje subjektov iz točk (c)(iv) in (d) odstavka 2, za katere so vzpostavljeni zaščitni ukrepi, ki so vsaj enakovredni tistim iz poglavja VI naslova VII Direktive 2014/59/EU.

---

[1] UL L 133, 22.5.2008, str. 66.
[2] UL L 124, 20.5.2003, str. 36.
[3] Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 638/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

▼B

Člen 2

Opredelitve pojmov

1. V tej direktivi:

(a) „dogovor o finančnem zavarovanju“ pomeni dogovor o prenosu lastniške pravice na finančnem zavarovanju ali dogovor o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji, ne glede na to, ali so le-ti kriti s krovnim dogovorom ali splošnimi pogoji in določili;

▼M1

(b) „dogovor o prenosu lastniške pravice na finančnem zavarovanju“ pomeni dogovor, vključno s pogodbami o začasnem odkupu, po katerem dajalec zavarovanja v celoti prenese lastništvo ali izključno pravico do finančnega zavarovanja na uporabnika zavarovanja, da se tako zavaruje ali drugače krije izvedba določenih finančnih obveznosti;

(c) „dogovor o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji“ pomeni dogovor, po katerem dajalec zavarovanja izda finančno zavarovanje kot jamstvo uporabniku zavarovanja ali v njegovo korist, in kjer celotno ali kvalificirano lastništvo finančnega zavarovanja ali izključna pravica do finančnega zavarovanja ostane dajalcu zavarovanja, ko se določi pravica do jamstva;

▼B

(d) „gotovina“ pomeni denar, nakazan na račun v katerikoli valuti, ali podobne zahtevke za izplačilo denarja, kot so depoziti na denarnem trgu;

(e) „finančni instrumenti“ pomenijo delnice v podjetjih in druge vrednostne papirje enakovredne delnicam v podjetjih in obveznice in druge oblike dolžniških vrednostnih papirjev, če so le-te unovčljive na kapitalskem trgu, in katerikoli druge vrednostne papirje, s katerimi se običajno trguje in ki dajejo pravico pridobitve katere koli take delnice, obveznice ali drugih vrednostnih papirjev z vpisom, nakupom ali izmenjavo, ali ki povzročijo gotovinsko poravnavo (razen plačilnih instrumentov), vključno z enotami v kolektivnih naložbenih podjemih; instrumenti denarnega trga in zahtevki ali pravicami v zvezi z zgoraj omenjenimi postavkami;

(f) „ustrezne finančne obveznosti“ pomeni obveznosti, ki so zavarovane z dogovorom o finančnem zavarovanju in dajejo pravico do gotovinske poravnave in/ali prenosa finančnih instrumentov.

Ustrezne finančne obveznosti imajo lahko naslednjo obliko ali vključujejo:

(i) sedanje ali bodoče, dejanske ali možne, ali predvidene obveznosti (vključno z obveznostmi, ki izhajajo iz krovnega dogovora ali podobnega dogovora);

(ii) obveznosti do dajalca zavarovanja, ki jih ima oseba, ki ni dajalec zavarovanja; ali

(iii) obveznosti določenega razreda ali vrste, ki se pojavljajo občasno;

(g) „zavarovanje z nematerializiranimi vrednostnimi papirji“ pomeni finančno zavarovanje, pridobljeno po dogovoru o finančnem zavarovanju, ki se sestoji iz finančnih instrumentov, do katerih pravico pa se izkaže z vpisom v register ali na račun, ki ga ima posrednik ali neka druga oseba v njegovem imenu;

▼B

(h) „ustrezni račun“ v zvezi z zavarovanjem z nematerializiranimi vrednostnimi papirji, ki so podvrženi dogovoru o finančnem zavarovanju, pomeni register ali račun - katerega upravljavec je lahko uporabnik zavarovanja - na katerega se knjižijo sredstva iz katerih se uporabniku zavarovanja zagotavlja to zavarovanje nematerializiranih vrednostnih papirjev;

(i) „enakovredno zavarovanje“:

(i) v zvezi z gotovino pomeni plačilo istega zneska v isti valuti;

(ii) v zvezi s finančnimi instrumenti pomeni finančne instrumente istega izdajatelja ali dolžnika, ki tvorijo del iste izdaje ali razreda in istega nominalnega zneska, valute in opisa ali tista druga sredstva, kjer dogovor o finančnem zavarovanju omogoča prenos drugih sredstev po nastanku kateregakoli dogodka, ki se nanaša ali ki vpliva na vse finančne instrumente, zagotovljene kot finančno zavarovanje;

(j) „postopek prenehanja“ pomeni skupinski postopek realizacije sredstev in razdelitev iztržka med upniki, delničarji ali člani, kot je ustrezno, ki vključuje kakršno koli intervencijo upravnih ali sodnih organov, vključno s skupinskim postopkom, zaključenim s poravnavo ali drugim enakovrednim ukrepom, ne glede na to, ali je ta osnovan na nesolventnosti ali pa je prostovoljen ali prisilen;

(k) „ukrepi reorganizacije“ pomenijo ukrepe, ki vključujejo vse intervencije upravnih ali sodnih organov z namenom, da se obdržijo ali ponovno vzpostavijo finančne okoliščine, in ukrepe, ki vplivajo na predhodne pravice tretjih strank, vključno, toda ne omejeno, z ukrepi v smislu prekinitve plačil, prekinitve izvršilnih ukrepov ali zmanjšanja zahtevkov;

(l) „dogodek izvršitve“ pomeni dogodek neizpolnitve ali katerikoli podoben dogodek, dogovorjen med strankami, na podlagi katerega, po določilih dogovora o finančnem zavarovanju ali po zakonu, ima uporabnik zavarovanja pravico realizirati ali si prisvojiti finančno zavarovanje ali pa se uveljavi določilo o realizirani neto izravnavi;

(m) „pravica do uporabe“ pomeni pravico uporabnika zavarovanja, da kot lastnik zavarovanja uporabi in odtuji finančno zavarovanje, zagotovljeno po dogovoru o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji, v skladu s pogoji dogovora o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji;

(n) „določilo o realizirani neto izravnavi“ pomeni določilo dogovora o finančnem zavarovanju, ali dogovora, katerega del je dogovor o finančnem zavarovanju, ali, v odsotnosti takega določila, katero koli zakonsko pravilo, po katerem se ob nastanku dogodka izvršitve, pa naj bo to z izvajanjem neto izravnave ali kompenzacije ali drugače:

(i) pospešijo obveznosti strank, tako da zapadejo v plačilo takoj in se izrazijo kot obveznost plačila, ki predstavlja njeno ocenjeno trenutno vrednost, ali se ukinejo in nadomestijo z obveznostjo plačila take vsote; in/ali

(ii) obračuna, koliko je dolžna vsaka stranka drugi stranki v zvezi s temi obveznostmi, tista stranka, ki je dolžna večjo vsoto, pa mora drugi stranki plačati neto vsoto, ki je enaka saldu na računu.

▼M1

(o) „bančna posojila“ pomenijo denarne terjatve, ki izhajajo iz pogodbe, v kateri kreditna institucija, kot je določena v členu 4(1) Direktive 2006/48/ES, vključno z institucijami, navedenimi v členu 2 navedene direktive, odobri denarna sredstva v obliki posojila.

▼B

2. Finančno zavarovanje v tej direktivi, v smislu „zagotovitve“ ali „zagotavljanja“ finančnega zavarovanja, pomeni, da je finančno zavarovanje izročeno, preneseno, v lastništvu, registrirano ali drugače dodeljeno, in je torej v posesti ali pod nadzorom uporabnika zavarovanja ali osebe, ki deluje v imenu uporabnika zavarovanja. ►M1 Katera koli pravica nadomestitve ali pravica do umika presežnega finančnega zavarovanja v korist dajalca zavarovanja ali v primeru bančnih posojil pravica do izterjave donosov do nadaljnjega ne sme vplivati na dejstvo, da je bilo finančno zavarovanje zagotovljeno uporabniku zavarovanja, kot je navedeno v tej direktivi. ◄

3. V tej direktivi beseda „pisanje“ pomeni zapis v elektronski obliki ali na katerem koli drugem trajnem mediju.

Člen 3

Formalni pogoji

1. Države članice ne smejo zahtevati, da so ustanovitev, veljavnost, izpolnitev, izvršljivost ali dopustnost dokaza dogovora o finančnem zavarovanju ali dajanje finančnega zavarovanja na podlagi dogovora o finančnem zavarovanju, odvisni od izvršitve katerega koli formalnega akta.

▼M1

Brez poseganja v člen 1(5), če so bančna posojila zagotovljena kot finančno zavarovanje, države članice ne smejo zahtevati, da mora biti njihova ustanovitev, veljavnost, učinkovanje, prednost, izvršljivost ali dopustnost dokaza takšnega finančnega zavarovanja, odvisna od izvršitve katerega koli formalnega akta, kot je registracija ali obveščanje dolžnika bančnega posojila, ki se zagotavlja kot zavarovanje. Vendar lahko države članice zahtevajo izvršitev formalnega akta, kot sta registracija ali obveščanje, za namene učinkovanja, prednosti, izvršljivosti ali dopustnosti dokazovanja nasproti dolžniku ali tretji stranki.

Komisija do 30. junija 2014 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o nadaljnji primernosti tega odstavka.

▼B

2. Odstavek 1 ne vpliva na izvajanje te direktive glede finančnega zavarovanja samo potem, ko je bilo zavarovanje zagotovljeno in če se lahko taka zagotovitev dokaže v pisni obliki in kjer se lahko dogovor o finančnem zavarovanju dokaže v pisni obliki ali na zakonsko enakovreden način.

▼M1

3. Države članice brez poseganja v Direktivo Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah in nacionalne določbe o nepoštenih pogodbenih pogojih ([1]) zagotavljajo, da se dolžniki bančnih posojil lahko veljavno odpovejo pisno ali na drug zakonsko enakovreden način:

([1]) UL L 95, 21.4.1993, str. 29.

▼M1

(i) svojim pravicam do pobota nasproti upnikom bančnih posojil in nasproti osebam, katerim je upnik odstopil, zastavil ali drugače mobiliziral bančno posojilo kot zavarovanje, in

(ii) svojim pravicam, ki izhajajo iz pravil o bančni tajnosti, ki bi drugače onemogočala ali omejevala možnost upniku bančnega posojila, da zagotovi informacije glede bančnega posojila ali dolžnika za namene uporabe bančnega posojila kot zavarovanja.

▼B

Člen 4

Izvrševanje dogovorov o finančnem zavarovanju

1. Ko nastopi dogodek izvršitve, morajo države članice zagotoviti, da ima uporabnik zavarovanja možnost na naslednji način realizirati vsa finančna zavarovanja, ki so bila izdana po dogovoru o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji in po dogovorjenih pogojih:

(a) finančne instrumente s prodajo ali prisvojitvijo in s kompenziranjem njihove vrednosti z ustreznimi finančnimi obveznostmi, ali z uveljavljanjem njihove vrednosti pri izpolnitvi ustreznih finančnih obveznosti;

(b) gotovino, tako da se kompenzira vsota proti, ali se uveljavi pri izpolnitvi ustreznih finančnih obveznosti;

▼M1

(c) bančna posojila s prodajo ali prisvojitvijo in s pobotom njihove vrednosti z ustreznimi finančnimi obveznostmi, ali z uveljavljanjem njihove vrednosti pri izpolnitvi ustreznih finančnih obveznosti.

▼B

2. Prisvojitev je možna samo če:

(a) so se o tem dogovorile stranke v dogovoru o finančnem zavarovanju vrednostnih papirjev; in

▼M1

(b) so se stranke v dogovoru o finančnem zavarovanju vrednostnih papirjev strinjale glede vrednotenja finančnih instrumentov in bančnih posojil.

———————

▼B

4. Načini realizacije finančnega zavarovanja, omenjeni v odstavku 1, po pogojih, sprejetih z dogovorom o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji, ne smejo biti pogojevani z nobenim od naslednjih zahtev:

(a) obvezna predhodna objava nameravane realizacije;

(b) pogoje realizacije odobri sodišče, javni uradnik ali druga oseba;

(c) realizacija se izvede na javni dražbi ali na katerikoli drug predpisan način; ali

(d) obveznost preteka nekega dodatnega obdobja.

5. Države članice morajo zagotoviti, da lahko dogovor o finančnem zavarovanju začne veljati v skladu s pogoji ne glede na začetek ali nadaljevanje postopka prenehanja ali ukrepov reorganizacije v zvezi z dajalcem ali uporabnikom zavarovanja.

▼B

6. Ta člen in členi 5, 6 in 7 ne smejo vplivati na katerekoli zahteve nacionalne zakonodaje, ki se nanašajo na realizacijo ali vrednotenje finančnega zavarovanja in izračun ustreznih finančnih obveznosti, ki se mora izvesti na komercialno ustrezen način.

Člen 5

Pravica uporabe finančnega zavarovanja po dogovorih o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji

1. Če in kolikor pogoji dogovora o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji to omogočajo do takega obsega, potem morajo države članice zagotoviti, da lahko uporabnik zavarovanja uveljavlja pravico uporabe v zvezi s finančnim zavarovanjem, ki je zagotovljeno na podlagi dogovora o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji.

2. Če uporabnik zavarovanja uveljavlja pravico do uporabe, s tem povzroči obveznost prenosa enakovrednega zavarovanja, da se tako nadomesti prvotno finančno zavarovanje in to najkasneje na dan zapadlosti izpolnitve ustrezne finančne obveznosti, ki jo pokriva dogovor o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji.

Druga možnost pa je, da mora uporabnik zavarovanja na dan zapadlosti izpolnitve ustreznih finančnih obveznosti, prenesti enakovredno zavarovanje, ali, če pogoji dogovora o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji to omogočajo, kompenzirati vrednost enakovrednega zavarovanja z ustreznimi finančnimi obveznostmi ali jih uporabiti pri izpolnitvi teh obveznosti.

3. Za enakovredno zavarovanje preneseno pri izpolnitvi obveznosti, kot je to opisano v odstavku 2, prvi pododstavek, velja isti dogovor o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji, ki velja za prvotno finančno zavarovanje in se mora upoštevati, kot da je bilo zagotovljeno na podlagi dogovora o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji istočasno s prvotnim finančnim zavarovanjem.

4. Države članice morajo zagotoviti, da se uporaba finančnega zavarovanja s strani uporabnika zavarovanja po tem členu ne razveljavi ali povzroči neizvršljivost pravic uporabnika zavarovanja po dogovoru o finančnem zavarovanju z vrednostnimi papirji, v odnosu do finančnega zavarovanja, ki ga je prenesel uporabnik zavarovanja pri izpolnitvi obveznosti, kot je to opisano v odstavku 2, prvi pododstavek.

5. Če nastopi dogodek izvršitve, medtem ko obveznost, opisana v odstavku 2, prvi pododstavek, ostane neizpolnjena, je ta obveznost lahko predmet določila o realizaciji neto izravnave.

▼M1

6. Ta člen se ne uporablja za bančna posojila.

▼B

Člen 6

Priznavanje dogovorov o prenosu lastninske pravice na finančnem zavarovanju

1. Države članice morajo zagotoviti, da se lahko dogovor o prenosu lastninske pravice na finančnem zavarovanju izpolni v skladu z njegovimi pogoji.

▼B

2. Če nastopi dogodek izvršitve, medtem ko je uporabnik zavarovanja še vedno obvezan, da prenese neko enakovredno zavarovanje po dogovoru o prenosu lastninske pravice na finančnem zavarovanju, za to obveznost lahko velja določilo o realizaciji neto izravnave.

Člen 7

Priznavanje določil realizacije neto izravnave

1. Države članice morajo zagotoviti, da se lahko določilo o realizirani neto izravnavi izvede v skladu z njegovimi pogoji:

(a) ne glede na začetek ali nadaljevanje postopka prenehanja ali ukrepov reorganizacije v zvezi z dajalcem zavarovanja in/ali uporabnikom zavarovanja; in/ali

(b) ne glede na katere koli uradne prenose, sodne ali druge zaplembe ali druga razpolaganja s temi pravicami ali z njimi v zvezi.

2. Države članice morajo zagotoviti, da izpolnjevanje določila o realizirani neto izravnavi ne sme biti podrejeno zahtevam, omenjenim v členu 4(4), razen če se stranke ne dogovorijo drugače.

Člen 8

Ukinitev uveljavljanja nekaterih določil o stečaju

1. Države članice morajo zagotoviti, da se dogovori o finančnem zavarovanju, tako kot tudi zagotovitev zavarovanja po teh dogovorih, ne morejo proglasiti za neveljavne ali nične ali da se prekličejo samo zaradi sklenitve dogovora o finančnem zavarovanju ali zato, ker je bilo finančno zavarovanje zagotovljeno:

(a) na dan začetka postopka prenehanja ali ukrepov reorganizacije, toda pred nalogom ali odredbo za začetek tega postopka; ali

(b) v predpisanem obdobju pred začetkom, in definirano s sklicevanjem na začetek, tega postopka ali ukrepov ali s sklicevanjem na izvedbo kateregakoli naloga ali odredbe ali izvedbo katerega koli ukrepa ali nastopa kateregakoli dogodka med izvrševanjem teh postopkov ali ukrepov.

2. Kadar pride do sklenitve dogovora o finančnem zavarovanju ali nastopa ustrezne finančne obveznosti, ali zagotovitve finančnega zavarovanja na dan, toda po trenutku začetka postopka prenehanja ali ukrepov reorganizacije, morajo države članice zagotoviti, da je to pravno izvršljivo in zavezujoče za tretje stranke, če lahko dajalec zavarovanja dokaže, da se ni zavedal, in da se mu tudi ni bilo treba zavedati, začetka takega postopka ali takih ukrepov.

3. Kadar dogovor o finančnem zavarovanju vsebuje:

(a) obveznost zagotovitve finančnega zavarovanja ali dodatnega finančnega zavarovanja, zaradi upoštevanja sprememb v vrednosti finančnega zavarovanja ali v vsoti ustreznih finančnih obveznosti; ali

(b) pravico do umika finančnega zavarovanja, s tem da se zagotovi finančno zavarovanje, z nadomestilom ali zamenjavo, vsebinsko iste vrednosti,

▼B

morajo države članice zagotoviti, da se izdaja finančnega zavarovanja, dodatnega finančnega zavarovanja ali nadomestilo ali zamenjava finančnega zavarovanja po tej obveznosti ali pravici, ne šteje za neveljavno ali se ne razveljavi ali ugotovi za nično zgolj zato, ker:

(i) je bilo zavarovanje dano na dan začetka postopka prenehanja ali ukrepov reorganizacije, toda pred nalogom ali odredbo za izvedbo začetka ali v predpisanem obdobju pred začetkom, in definirano s sklicevanjem na začetek, postopka prenehanja ali ukrepov reorganizacije ali v zvezi z izdajo kateregakoli naloga ali odredbe ali izvajanje kakršnega koli ukrepa ali nastopa katerega koli drugega dogodka v med izvajanjem postopka ali takih ukrepov; in/ali

(ii) so ustrezne finančne obveznosti nastopile pred datumom izdaje finančnega zavarovanja, dodatnega finančnega zavarovanja ali nadomestila ali zamenjave finančnega zavarovanja.

4. Ne glede na odstavke 1, 2 in 3, ta direktiva ne vpliva na splošna pravila nacionalne zakonodaje o insolventnosti v zvezi z izločitvijo transakcij, ki so bile sklenjene v predpisanem obdobju, omenjenem v odstavku 1(b) in v odstavku 3(i).

Člen 9

Mednarodno zasebno pravo

1. Vsa vprašanja glede katere koli zadeve iz odstavka 2, ki izhajajo iz zavarovanja z nematerializiranimi vrednostnimi papirji, ureja pravo države, v kateri se nahaja ustrezen račun. Sklicevanje na pravo neke države, pomeni sklicevanje na notranje pravo te države, pri čemer se pri odločanju o ustreznem vprašanju ne sme upoštevati nobeno pravilo, ki bi odkazovalo na pravo neke druge države.

2. Zadeve iz odstavka 1 so:

(a) pravna narava in lastniški učinki zavarovanja z nematerializiranimi vrednostnimi papirji;

(b) pogoji za izpolnitev dogovora o finančnem zavarovanju v zvezi z zavarovanjem z nematerializiranimi vrednostnimi papirji in zagotavljanje zavarovanja z nematerializiranimi vrednostnimi papirji po tem dogovoru, in bolj splošno, izvedba korakov, ki so potrebni za učinkovitost takega dogovora in zagotavljanja zavarovanja proti tretjim strankam;

(c) ali je lastniška pravica osebe, ali udeležba v takih zavarovanjih z nematerializiranimi vrednostnimi papirji, razveljavljena zaradi konkurenčne lastniške pravice ali udeležbe, ali je njej podrejena, ali pa je prišlo do pridobitve v dobri veri;

(d) koraki, ki so potrebni za realizacijo zavarovanja z nematerializiranimi vrednostnimi papirji po nastopu dogodka izvršitve.

▼M2

Člen 9a

Direktivi 2008/48/ES in 2014/59/EU

Ta direktiva ne posega v direktivi 2008/48/ES in 2014/59/EU.

▼B

Člen 10

Poročilo Komisije

Najpozneje do 27. decembra 2006, mora Komisija predložiti Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o uporabljanju te direktive, še zlasti o uporabljanju člena 1(3), člena 4(3) in člena 5, in kjer je to primerno, predložiti tudi predloge za njeno revizijo.

Člen 11

Izvajanje

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo najpozneje do 27. decembra 2003. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 12

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati na dan njene objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 13

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.